ԲԱԺԱՆԵԳԻՆ
ՍԻՒՐԻԱ տար. 60 դ. ոսկեդր.
ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ 35 »
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տրկ. 4 տոլար
ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ 2,50 »
ԻՐԱՔ եւ ՊՐՍԿ. 1 Անգ. ոսկի
Տէր եւ Տնօրէն՝ Հ. ՊԱԼԵԱՆ
ՋԵՌԻԻՆ ՀԱՏԸ 3,50 Ղրուշ

ԱԶԴԱԿ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
9
ԱՊՐԻԼ
1930
«AZTAG»
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Gd. LIBAN
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

Գ. ՏԱՐԻ
ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ
Թիւ 289

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄԵՐ ՕՐԷՆՔԸ

Մեր ներկայ թիւով կ'սկսինք հրատարակել Հայոց Ազգային Սահմանադրութիւնը, համաձայն բնագրին, նոյն իսկ առանց փոփոխութեան ենթարկելու լեզուական և քերականական սխալները։

Մեր Ազգային Սահմանադրութիւնը Թրքական օրինագրքի մէջ կը կայմէ և երկար տարիներ գործադրուած է՝ կէտ առ կէտ, երթութիւն և ընթացք տալով մեր ազգային գործերուն։ Թրքահայ ժողովուրդի կրօնական և քաղաքական բոլոր գործառնութիւններն ու ազգային ժողովներու և հոգաբարձութիւններու պաշտօնն ու իրաւասութիւնները որոշ կերպով սահմանուած են անոր մէջ, որ կրնայ անոր տրամադրութեանց և սկզբունքներուն համաձայն ընթացքի մը մէջ գտնուիլ։ Շնորհիւ Ազգային Սահմանադրութեան հիմունքներուն, հակակշիռի ենթարկուած են մեր ազգային իշխանութեանց և կրօնականներու ինքնագլուխ և քմահաճ գործունէութիւնները՝ Թրքական բռնապետութեան օրերուն կարելի եղած է պահպանել մեր ազգային միութիւնն ու եկեղեցական սրբութիւնները։

Առանց Ազգային Սահմանադրութեան, դատապարտուած պիտի ըլլայինք լռելու և հալելու Թրքական դժոխքին մէջ՝ գէնքին առջև և ոչ Պատրիարքարան պիտի ունենայինք և ոչ ալ Ազգային Օրէնքներ. ըլլալ իրենց յիշատակը, քանի մը լուսաւորեալ և անուէր հայեր, երջանիկ գաղափար ունենալով պատրաստելու ծրագիր մը՝ բարեկարգելու համար մեր ազգային, կրօնական և քաղաքական բնոյթ ունեցող գործերը, և օգտուելով 1856 Թուին Օսմանեան կառավարութեան կողմէ հրատարակուած կայսերական խաթթի բարեկարգութեանց վերաբերեալ տրամադրութիւններէն, Սուլթանի վաւերացման արժանացուցին զայն։

Պէտք չի կայ մանրամասնութեանց մտնելու և պատմական ակնարկներ տալու Ազգային Սահմանադրութեան հաստատման և այդ օրերու տիրող ազգային և քաղաքական կացութեան մասին։ Ճշմարիտ է որ իր հաստատման և գործադրութեան օրէն ի վեր մեր առաջնորդն ու ուղեցոյցը եղած է Հայոց Ազգ. Սահմանադրութիւնը և մեր ժողովուրդի գուրգուրանքին ու պաշտամունքին առարկան եղած։

Յարգա՛նք Օտեաններու և Ռուսինեաններու, որոնք յղացան գեղեցիկ գաղափարը և մեր ժողովուրդը օժտեցին ներքին օրէնքով և արգիլեցին քմահաճ և ինքնագլուխ գործունէութիւնը։

Հայոց Ազգային Սահմանադրութիւնը շատ որոշ կերպով կը ճշդէ պարտականութիւնները իւրաքանչիւր ազգայինին հանդէպ Ազգին ու փոխադարձաբար։ Ով կը ճանչնայ իր պարտականութիւնը, իրաւունք ունի նաև պահանջելու։ Իւրաքանչիւր հայ պարտաւոր է հսկելու Սահմանադրութեան կէտ առ կէտ գործադրութեանը, որովհետև առանց անոր անայլայլ կիրառման, կարելի չէ կանոնաւորել մեր ազգային կեանքն ու յառաջդիմութիւնը։ Ազգային բոլոր մարմինները ու կրօնական իշխանութիւնները ստիպուած են հետևելու անոր տրամադրութեանց, այլապէս կը քանդուին մեր միութեան կապերն ու համերաշխութեան փորձերը։ Եւ ժամանակ գործունէութեան դարը անցած է հիմա. զարգանալու գործի մէջ յաջողելու համար անհրաժեշտ է յարգանք ունենալ օրէնքի հանդէպ։ Առանց օրէնքի պահանջումներուն կառավարուած իւրաքանչիւր ձեռնարկ դատապարտուած է խափանելու։

Մեզի պէս տկար և անգլուխ ժողովուրդներ մանաւանդ, պարտաւոր են յարգել օրէնքն ու անոր բոլոր տրամադրութիւնները, եթէ կ'ուզեն իրենց ազգային ինքնուրոյն գոյութիւնը։ Ազգային եկեղեցականներուն օրէնքներու և աւանդութեանց հանդէպ սնուցած գուրգուրանքն կախում ունի մեր դիմադրելու ոյժին քանակութիւնը։ Որքան հզօրով փարինք մեր սրբութիւններուն, այնքան աւելի կ'աւելնայ մեր առողջութիւնը։

Եւ Հայոց Ազգային Սահմանադրութիւնը կը ճշդէ մեր պարտականութիւններն ու իրաւունքները։ Ան մեր Օրէնքն է. անոր տրամադրութեանց համաձայն շարժելով, մենք կրնանք շահագործել մեր գոյութիւնը՝ մինչև մեր անկախացումն ու պետականացումը։ Առանց այդ հիմնական սկզբունքները իւրացնելու, խաւար է և երերուն մեր կեանքը։ Մեր ժողովուրդը պէտք է լաւ ճանչնայ զայն և ամէն ոք գոց սորվի անոր հիմնական սկզբունքները, որպէսզի կարենայ պաշտպանել անոր գոյութեան սպառնացող վտանգները։

Ահա՛ թէ ինչու մենք կը հրատարակենք զայն ամբողջութեամբ, մանաւանդ այս օրերուն, երբ Ազգային Սահմանադրութեան մասին խօսողներու թիւը հետզհետէ կը շատնայ։ Յառաջիկային մասին նիւթ կը դարձնենք նաև անոր զանազան կէտերը, աւելի լուսաբանելու համար ընթերցողները։

Ուրեմն, Հայրենակիցներ, յարգենք Մեր Ազգային Օրէնքը և պաշտպանենք անոր տրամադրութիւններուն, որովհետև առանց անոր պահպանման մեր ազգային գոյութիւնը կը վտանգուի և մեր եկեղեցին ու սովորութիւնները կ'այլականին։

Ա. ԱՀԱՐՈՆԵԱՆԻ ՅՈԲԵԼԵԱՆԸ

ՇՔԵՂ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՅԱՐԳԱՆՔ ՅՈԲԵԼԵԱՐԻՆ

Անցած Կիրակի, կէսօրէ առաջ ժամը 10ին, Կռան Թեադրի մէջ տեղի ունեցաւ հայ անզուգական գրագէտ Աւետիս Ահարոնեանի քառասնամեայ գրական գործունէութեան Յոբելեանական հանդէսը, մեծ շուքով և կատարեալ կարգապահութեամբ։

Ընդարձակ սրահները ծայրէ ծայր երկսեռ խուռներամ բազմութեամբ մը լեցուած էին և շատեր տեղի չ'գոյութեան պատճառաւ ստիպուեցան զրկուիլ այդ բացառիկ պատեհութենէն՝ իրենց յարգանքի տուրքը մատուցելու համար հայ գրչի մեծ վաստակաւորին։ Հանդէսի ամբողջ տևողութեան ընթացքին, ծով բազմութիւնը առանց չյուլի և պատկառանքով հետևեցաւ բանախօսութեանց, երգերու և արտասանութեանց և ցոյց տը տուաւ Աւետիս Ահարոնեանի հանդէպ սնուցած պաշտամունքն ու երախտագիտութիւնը։

Հանդէսը կը վարէր Պ. Լեւոն Շանթ, որ իր բացման հակիրճ և կուռ խօսքերով բացատրեց օրուան հանդիսութեան վեհութիւնը և ներկայացուց Ահարոնեանը, խիկով երկարատև ծափեր։

Մամիկոն տեղատարափին մէջ բեմ ելաւ Պ. Միհրան Տամատեան և յայտնելէ վերջ թէ գրագէտ Ահարոնեանի հանդէպ չի կայ մէկը որ հիացած և յարգանք չունենայ, կարդաց խիստ խնամքով պատրաստուած ճառ մը՝ Ահարոնեանի գրականութեան շուրջ և շատ գեղեցկօրէն վերլուծումներ բրաւ անկէ։

Պ. Տամատեան կարդաց նաև Մէթր Աստուր Իսակի գրկած նամակը, որով հայազգի երեսփոխանը ցաւ կը յայտնէր իր անհանգստութեան համար, որ ներկայ չըլլալուն համար և կու տայր իր յարգանքն ու համակրանքը մեծանուն գրագէտին։

Երկրորդ բանախօսն էր Պ. Ն. Աղբալեան, որուն բեմին վրայ երևումին յաջորդեց երկարատև ծափահարութիւն մը։ Պ. Աղբալեան ժողովուրդին ծանօթացուց հանրային գործիչ և գրագէտ Ահարոնեանը և շատ յուզուած թօնով մը մաղթեց որ հայ ժողովուրդը մեծանուն գրագէտին Յիսնամեայ Յոբելեանը տօնէ իր այնքան սիրած և պաշտած Արաքսի ափերուն և Մասիսի ստորոտին վրայ։ Յարգելի բանախօսին ճառը յաճախ ընդմիջուեցաւ երկարատև ծափերով։

Պ. Այվազեանի «Ռոխատուրը» և Պ. Տիրան Աճէմեանի «Արցունքի հովիտ»էն արտասանած կտորը, ինչպէս նաև Պ. Խնտամեանի ջութակահարութեամբ նուագախումբի նուագած կտորները կրկնապատկեցին հանդէսին փայլը։ Օրիորդներ Ա. Վարդապետեան և Զ. Ապէլ շատ յաջող և յուզիչ մեներգներ բրին։ Իսկ ամենավերջը ներկայացուած կենդանի պատկեր «Ա. Ահարոնեան և իր ներշնչումները» այնքան մեծ խանդավառութիւն ստեղծեց որ հանդիսականներու անզսպելի ծափերուն վրայ երկրորդ անգամ ներկայացուեցաւ։

Հանդէսը փակելէ առաջ, Պ. Լեւոն Շանթ կարդաց Զահլէի Որբերու Պէյրութի Միութեան կողմէ գրկուած նամակ մը, որուն մէջ ներփակուած էր 3500 Սուրիական դահեկան, Որբերու կողմէ, յաւերժացնելու համար Ահարոնեան Դրական Հիմնադրամի Ֆոնտին։ Պ. Շանթ կարդաց նաև պատճէնը այն հեռագրին որ յանուն Պէյրութահայութեան պիտի ղրկուէր տարեդարձի Յոբելեարին։ Ներկաները բուռն ծափերով հաստատեցին և իրենց համաձայնութիւնը յայտնեցին։

Այս կերպով Պէյրութահայութիւնը ցոյց տուաւ որ գիտէ գնահատել իր տաղանդները և երախտագէտ է իր վաստակաւորներուն հանդէպ։

ԹՐՔԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԻՏԻ ԺԱՌԱՆԳՈՐԴՆԵՐԸ

ԱՄԵՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՅԱՆԴԳՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՐՑԱԹ ՄԷՋԻՏՆԵՐՈՒ ԱՐԳԻԼՈՒՄԸ

Երկար ատենէ ի վեր Պոլսոյ և Եւրոպայի պետական շրջանակներն ու ժողովրդական լայն խաւերը հետաքրքրող և յուզող խնդիրներէն մէկն է Սուլթան Ապտիւլ Համիտի ժառանգորդներուն բացած դատը։ Համիտի ժառանգորդները, որոնք իրենց դատի պաշտպանութիւնը յանձնած են Ֆրանսացի պետական մեծ մարդ և հռչակաւոր փաստաբան Պ. Միլրանի, կը պահանջեն իրենց հօր անունին արձանագրուած բոլոր կալուածներն ու իրաւունքները և բայց այդ միլիոնաւոր ոսկի ալ տոկոս և վարձք։

Քէմալական կառավարութեան անտեսական և քաղաքական այս բաւ-քայլուած և տևական օրերուն շատ մտահոգիչ երևոյթ մըն է այս և լրջօրէն կ'զբաղեցնէ պետական շրջանակները։ Ըստ իր հին սովորութեան, արհամարհելու և մխիթար ալքը ընելու միջոցներէն այս անգամ գրկուած է Թիւրքիան, որովհետև իր դէմ կը գտնէ քաղաքակիրթ աշխարհի միջամտութիւնը և հանրային կարծիքը։

Մինչ Քէմալի կառավարութիւնը կը մտահոգուէր այս դժնդակ կացութեան դարման մը գտնելու յոյսով և կը մտածէր Եւրոպական մեծ իրաւագէտներ հրաւիրել դատի պաշտպանութեան համար, իր դէմ գտաւ յանկարծ Ամերիկեան ընկերութիւն մը որ Սուլթան Համիտի ժառանգորդներէն գնած է իրենց իրաւունքը, փոխան միլիոնաւոր ոսկիներու, և եկած Թիւրքիա՝ պահանջելու համար Սուլթանի կալուածները։

Աւելի վատ գրութեան մը մատնուեցաւ այս կերպով Քէմալի կառավարութիւնը և իր դէմ գտաւ աւելի զօրաւոր դատախազ մը։ Տարօրինակութիւններու երկրին քաղաքացիները բաւական յանդուգն են և յամառ՝ արժեցնելու համար իրենց իրաւունքները։ Սակայն մտահոգութիւն պատճառող ուրիշ պարագայ մըն է նաև սոյն ընկերութեան այս համարձակ ձեռնարկին ետև թաքնուած հեռաւոր նպատակները։ Կ'ըսուի թէ սոյն ընկերութիւնը, որ միլիոնաւոր ոսկիներ գրաւական ունի և շատ հետաքրքրուած է արեւելքով, կ'ուզէ կարգ մը առանձնաշնորհումներ ձեռք ձգել Թիւրքիոյ մէջ։ Գիտնալով Համիտի ժառանգորդներուն իրաւունքները, անոնք այնքան ալ չեն հետաքրքրուիր թէ՝ պիտի շահին այս առևտուրէն թէ պիտի փնտռեն, ինչ կարևորութիւն ունին իրենց վճարած միլիոնները, եթէ անոնք ձեռնտու պայմաններով կարգ մը առանձնաշնորհումներ ձեռք ձգեն Թիւրքիոյ մէջ։ Արդէն կ'եզրակացուի որ Ամերիկեան ընկերութիւնը այս դատով պիտի ստիպէ Թիւրքիոյ և գայն պիտի պարտաւորէ ընդունելու իր տնտեսական պայմանները, որովհետև Սուլթանի կալուածներու մեծ մասը ներկայիս կը պատկանի պետական գանձին, անոնց մէջ Պոլսոյ պալատներն ալ, որոնք երբեմն մեծ ծախսերով արդարացուած են։

Վերջերս արժաթ մէճիտներու հոսանք մը սկսաւ ողողել Թիւրքիան։ Սուրիոյ մէջ մէճիտի գործածութիւնը շրջարկութենէ դադրելուն պէս, բազմաթիւ մէճիտներ սահմանէն ներս գրկուեցան և առհասարակ չհագործումներ եղան կարգ մը չարաշահներու կողմէ։ Հաս ալ արագօրէն փոփոխութիւններ կրեցին մէճիտի գիները և շատերուն վնասուելուն պատճառ եղան։ Կառավարութիւնը սակայն, տեսնելով որ երկրին մեծ վնաս մը կը պատճառէ այս դրամի առևտուրը, խրատեց արգիլել նման չարագործումները և որոշեց երկրագործական գրամատան միջոցաւ գնելտոր մէճիտ դրամները։ Այժմ մէճիտի գործածութիւնը բոլորովին դադրած է և ամէն ոք անհամբեր կ'սպասէ կառավարութեան որոշելիք գինը իւրաքանչիւր մէճիտի համար։

Կասկած չի կայ որ կառավարութիւնը շատ չնչին գին մը պիտի որոշէ և որով մեծամեծ վնասներու պիտի ենթարկուին գաւառի վաճառականներն ու գիւղացիները։

Տնտեսական տագնապը կը շարունակուի միևնոյն թափով։ Բամպուկեան պատուիրակները, որոնք քանի մը շաբաթ Պոլիս և Էնկիւրի մնացին և շփումներ ունեցան կիսական նախարարութեան հետ և մանրամասնօրէն քննեցին Թիւրքիոյ տնտեսական կացութիւնն ու պայմանները, վերադարձան Փարիզ՝ իրենց կեդրոնին հաղորդելու համար իրենց տպաւորութիւններն ու տեղեկագիրը։ Թիւրք մամուլը չի դադրիր գեղեցիկ ներկայացնելէ կացութիւնը և աւելի որոշ կը չէզոքէ իրենց արտաքին պարտքերը վճարելու անկարելիութիւնները։ «Միլլիէթ» խօսելով արտաքին պարտքերու մասին կը գրէ.

«Այլևս հնար չկայ ատոնց մըն ալ շարունակելու մեր հաշուեկշիռն բացը։ Հիւանդութեան պատճառանուչումը գտած ենք, բայց չի կրցանք գտնել կամ չունինք գործածուելի միջոցները։ Իսկ անկարելիութեան առջև ինքնասպան չեն ըլլար, այլ կարելիութեան ճամբայ կը փնտռեն։ Օտար պատուիրակները կը յուսանք որ իրականութիւնը եղածին պէս պիտի պարզեն շահագրգռուողներուն։

«Խնդիրը շատ պարզ է, Թիւրքիան բարեացակամ է, բայց միայն վճարելու հնարաւորութիւն չունի»։

Որքան ալ յուսահատ ըլլան Թիւրքերը և յայտնեն գոհ պատուիրակներու տեղեկագրին վրայ, անհրաժեշտ է, ճիշդ է անշուշտ որ պատուիրակները իրենց պաշտօնական հաղորդագրութիւններու ընթացքին չնչելին Թիւրքիոյ տնտեսական բարձրացման անհրաժեշտութիւնը և յայտ իսկ առնին թէ իրենք այդ ուղղութեամբ պէտք եղած ծրագիրները պիտի մշակեն, սակայն իրականութիւնը այն է որ անոնք յետաձգելով քանի մը տարուան համար իրենց գանձումները, նոր շահեր և նոր ձեռնարկներ պիտի ապահովեն Թիւրքիայէն, որ ի հարկէ աւելի հաւանական պիտի ըլլայ իրենց համար, քան իրենց դրամին տոկոսը։

Այս օրեր ուրիշ կարևոր խնդիր մըն է կիներու ընտրական իրաւունքի հարցը։ Մեծ ոգևորութիւն և շարժում կը նշմարուի թրքական սեռին մէջ որոնք արդէն սկսած են միութիւններ կազմել և հաւաքոյթներ ունենալ։ Մանաւանդ Պոլսոյ մէջ աւելի մեծ թափ և համեմատութիւն առած է այս շարժումը։ Գրեթէ այլևս ընդունուած իրողութիւն մըն է կիներու ընտրելու իրաւունքը և անկասկած յառաջիկայ ընտրութեանց մեծ դեր պիտի խաղան կիները։

ԹՂԹԱԿԻՑ

ԽՈՐՇԸՐ

ՄԵՌԵԼԻ ՏՈՒՐՔ

Տարագիր հայուն համար ներկային ապրելու չափ եւ անկէ քիչ մը աւելի դժուար բան է մեռնիլը: Երբ բազմաթիւ մահամերձ ծերեր եւ պառաւներ կենդանի կը տեսնէք, որոնք գերեզմանի ծիգ կը բաւեն ապրելու համար, պատճառը ոչ թէ մահուընէ փախչելնին է, այլ բաղդաւ պայմաններու դժուարութիւններն։

Հայ ազգային եւ հասարակական մտքեր այսօր ամենուրեք յուզող խնդիրներէն մէկն է բաղդաւ հարցը: Դեռ «Ազդակ»ի վերջին թիւին մէջ «Փօրձագէտ»ը կ'առաջարկէր հայ մեռելները ոտքի վրայ թաղել, փոխանակ երկայն հասակով պառկեցնելու եւ անգին տարածութիւններ կորսնցնելու: Իսկապէս գործնական առաջարկ. բանի որ ընդարձակ հողեր չունինք զորս մեր մեռելները թաղելու համար, պէտք է ամենքս միաձայնաբար աշխատինք ճար մը գտնել, այլապէս մեր մեռելները անթաղ պիտի մնան եւ իբրեւ հանրային առողջութիւնը խանգարողներ վնասակար պիտի նկատուին այս երկրին:

Շատեր կարելի է լսած կ'ըլլան որ՝ վերջերս հայ մը, իր նորածինին մարմինը փողոցի մը եզերքը նետած էր, բաղդաւ ծախքերու եւ դժուարութիւններու անհաւատութեան վախնալով. ուրիշներ հեռաւոր գիւղեր կամ հայաբներ կը զաղթեն, երբ կ'ըզգան որ իրենց կեանքի մայրամուտը մօտ է: Այսօր ամուսնանալու չափ դժուար գործ է եւ ծախքերու կը կարօտի մեռնիլը. այդ է նաեւ պատճառը որ մեր մէջ մարդիկ երկու բանէ շատ կը սարսափին՝ ամուսնութիւն եւ մահ:

Այս չի մեռնելու ճիգը անշուշտ օգտակար եւ զովելի կողմեր ունի: Եթէ հայեր բաղդաւ դժուարութիւններ չունենային չի պիտի վախնային մեռնելէն եւ երբ այդ վախը վերնար այլեւս առիթներ պիտի փրնտռէին իրար սպաննելու եւ օրական հանի մը մեռելներ թաղելու համար:

Ականջոր խօսի ծերուկ բարեկամիս. հանի մը օր առաջ, ՚տաֆ վիճաբանութեան մը ընթացքին կը ջասագովէր խաբ եպիսկոպոսի մէկ ժեստ, առարկելով որ երբ մենք այդ վախը չունենանք, արդէն հերոսներ կը դառնանք եւ իրար միսը կուտենք: Արդարեւ խաբ եպիսկոպոս տարօրինակ գիւտ մը յղացած է իր հակառակորդները նուաճելու համար. ոչ միայն անոնց մեռելներուն յուղարկաւորութեան չ'երթար, այլ հայոց գերեզմանատան մէջ իսկ թաղել տալ չուզեր: Դեռ անցած շաբաթ պատահած մահուան մը առթիւ եպիսկոպոսը իր այդ անսպասելի միջոցը գործածած է: Միացեալ վարժարանի ուսուցչուհիներէն մէկը ըմբռնողութիւնը կ'ունենայ մեռնելու եւ մեծ շուքով կը թաղուի. հանի մը օր վերջ եպիսկոպոսը հաշուեցոյց մը կը ղրկէ եւ կը պահանջէ 52 ս. ոսկի, իբր վարձ գերեզմանին:

Կ'ըսեն սակայն թէ, եպիսկոպոսի այս գիւտը, հակառակ արդիւնք պիտի տայ եւ իր հակառակորդներու մահուան գիմագրաւելու կորովն ու ճիգը պիտի զօրացնէ:

Ինչ ալ ըլլայ, ցաւակի անցանելի է մեր եկեղեցականներու ցոյց տուած դժուարութիւնը բաղդաւ արտօնութիւնը տալու համար, վա՜յ զլխոյդ եթէ դրամ չունիս կանխիկ վճարելու. մեռելդ փողոցը կը մնայ, կը որոշի եւ ի պատիժ բանթ կ'երթաս առողջապահական պայմաններու հակառակ գտնուած ըլլալուդ համար։

Օր առաջ պէտք է ճար մը գտնել եւ վերցնել այս դժուարութիւնը: Համեստ ուսուցչուհիի մը համար երբ 52 ս. ոսկի մեռելի տուրք պահանջուի, ապա հանի՞ ոսկի պիտի գանձուէր, եթէ, Աստուած մի արասցէ Դամասկոսցի աղաներէն մէկը մեռնէր:

ԱՊՕՑ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔ

Ա.

Ազգին ամէն մէկ անհատ առ Ազգը պարտաւորութիւններ ունի. Ազգն ալ իր կողմէն առ ազգային ամէն մէկ անհատ պարտաւորութիւններ ունի. դարձեալ ամէն մէկ անհատ իրաւունքներ ունի ազգէն եւ ազգն անհատներէն:

Ուստի Ազգն ու ազգայինք փոխադարձ պարտեօք կապուած են իրարու հետ. անանկ որ մէկին պարտաւորութիւնքը միւսին իրաւունքն են:

Բ.

Ազգայնոց պարտականութիւնն է՝ ազգին պէտոյիցը պահանջած ծախսերուն մասնակից ըլլալ իւրաքանչիւր իր կարողութեան չափովը. ազգին խնդրած ծառայութեանցը յօժարակամ յանձնառու ըլլալ, եւ անոր բրած տնօրէնութեանցը սիրով հնազանդիլ:

Ազգայնոց այս պարտաւորութիւնքը ազգին իրաւունքն են:

Գ.

Ազգին պարտականութիւնն է՝ ազգայնոց բարոյական, մտաւորական եւ նիւթական պէտոյիցը հոգ տանիլ. Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ դաւանութիւնն ու աւանդութիւնքը անարատ պահել. մարդկութեան հարկաւոր եղած անհրաժեշտ գիտելեաց ուսումը՝ ամէն աստիճանի թէ՛ մանչ եւ թէ՛ աղջիկ տղայոց հաւասարապէս ծաւալել, ազգային հաստատութիւնքը պայծառ պահել, հասոյթներն օրինաւոր կերպով աւելցնել, եւ ծախսերն իմաստութեամբ տնտեսել. ազգին ծառայութեանը մտերմապէս նուիրեալ անձանց կացութիւնը բարւոքել եւ ապագայն անդորրել. կարօտելոց խնամք տանիլ հայրաբար. ազգայնոց մէջ ծագած վէճերն արդարասիրութեամբ խաղաղել, եւ վերջապէս ազգային յառաջդիմութեան անձնանուէր աշխատիլ:

Ազգին այս պարտաւորութիւնքը ազգայնոց իրաւունքն են:

Դ.

Զազգը փոխանորդաբար ներկայացնող, եւ այս փոխադարձ պարտեաց կանոնաւոր կատարմանը տեսուչ ու մատակարար կարգեալ իշխանութիւնը *ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ* կը կոչուի, որուն յանձնուած է Օսմանեան Տէրութենէն յատուկ արտօնութեամբ, եւ Սահմանադրութեան միջոցաւ, Թուրքիոյ Հայոց Ներքին գործերու տնօրէնութիւնը:

Ե.

Վարչութիւնը՝ ազգային ըլլալու համար, պէտք է *ՆԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ* ըլլայ:

Զ.

Ներեսփոխանական Վարչութեան հիմը՝ *ԻՐԱՒԱՆՑ* ու *ՊԱՐՏԵԱՑ* սկզբունքն է, որ *արդարութեան* սկզբունքն է, իր ոյժը ձայնից բազմութեան մէջ կը կայանայ, որ *օրինաւորութեան* սկզբունքն է:

ԳԼՈՒԽ Ա.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ա. — ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀՐԱԺԱՐՈՒՄ

ՅՕԴ. 1.— Կոստանդնուպոլսոյ Պատրիարքը բոլոր Ազգային Ժողովոց նախագահն է, և անոնց գործադիր իշխանութիւնը կը վարէ, և ամէն պարագաներու մէջ՝ տէրութեան հրամանաց գործադրութեան միջնորդն է։

Ուստի պէտք է որ Պատրիարք ընտրուելու անձը՝ ընդհանուր Ազգին վստահութեան ու յարգանացն արժանի ըլլալու համար՝ Պատրիարքական Աթոռին վայելուչ ամէն յատկութիւններն ու արժանաւորութիւնք ունենայ, և ի վաղուց անտի Պատրիարքութեան յատկացեալ Եպիսկոպոսաց դասէն ըլլայ, միանգամայն տէրութեան կատարեալ վստահութեան արժանաւոր, և գոնէ իր հօրմէն սկսեալ՝ օսմանեան հպատակ, և երեսունհինգ տարին լրացուցած ըլլայ։

ՅՕԴ. 2.— Երբ՝ Պատրիարքը վախճանելով կամ հրաժարելով և կամ ուրիշ որ և է պատճառաւ Աթոռը պարապ մնայ, Կրօնական և Քաղաքական Ժողովները մէկտեղ գալով Տեղապահ մը կ'ընտրեն, և անոր հաստատութիւնը կը խնդրեն Բարձրագոյն Դռնէն։

Ընդհանուր Ժողովը կ'ընտրէ զՊատրիարքը. բայց Կրօնական և Քաղաքական Ժողովներն իրաւունք ունին ներկայացման ցուցակով մը ընտրելեաց արժանաւորութեան աստիճանին վրայ կարծիք տալու։

Պատրիարքի ընտրութիւնը հետեւեալ կերպիւ կ'ըլլայ։

Նախ և առաջ Տեղապահը օսմանեան հողին վրայ գտնուող բոլոր եպիսկոպոսաց ցանկը կը շինէ, և իւրաքանչիւրին անուանը առջեւ՝ թէ առաջին յօդուածոյ ընտրելութեան համար պահանջուած հանգամանքը նշանակելով, Կրօնական Ժողովոյն կը ներկայացնէ զայն։

Այս ժողովն ալ եկեղեցական համագումար ժողով հրաւիրելով, ընտրելեաց ցուցակ մը կը պատրաստէ գաղտնի քուէարկութեամբ, այսինքն իւրաքանչիւր անդամ թուղթոյ մը վրայ կը գրէ այն ամէն եպիսկոպոսաց անունները՝ զորս կրօնական մասին անընդունելի չհամարիր։ Ետքը՝ քուէհամարն ըլլալով, այն անունները յատուկ ցուցակի մը մէջ կ'առնուին քուէից շատութեան կարգաւ։

Տեղապահը յիշեալ կերպիւ պատրաստուած ցուցակը Քաղաքական Ժողովոյն կը ներկայացնէ։ Ան ալ՝ նշանակուած անձանց բուն քաղաքականին արժանաւորութիւնք քննելէն ետքը, ամենէն աւելի արժանաւորներէն հինգ ընտրելի կը զատէ քուէից առաւելութեամբ, և անոնց ցուցակը Ընդհանուր Ժողովոյն կը ներկայացնէ։

Միանգամայն եկեղեցական համագումար ժողովոյն պատրաստած առաջին ցուցակն ալ Ազգային Ընդհանուր Ժողովոյն սրահին մէջ կախուած կ'ըլլայ։ Ընդհանուր Ժողովը այս երկու ցուցակներէն՝ ընտրելեաց թէ՛ կրօնական և թէ՛ քաղաքական արժանաւորութեանց վրայ՝ երկու ձեռնհաս ժողովներուն կարծիքն իմանալով, կ'ընտրէ զՊատրիարքը գաղտնի քուէարկութեամբ և բացարձակ առաւելութեամբ քուէից։

Ընդհանուր Ժողովը կրնայ Քաղաքական Ժողովոյն ներկայացուցած ցուցակէն դուրս անձի մը վրայ ալ քուէ տալ. բայց պէտք է որ այն անձին անունը նշանակուած ըլլայ եկեղեցական համագումար ժողովոյն պատրաստած ցուցակին մէջ, վասն զի այս եկեղեցական ցուցակէն դուրս մնացած անձի վրայ ընտրութիւն չի կրնար ըլլալ։

Եթէ առաջին անգամ քուէից բացարձակ առաւելութիւն չգոյանայ, երկու առաւելագոյն քուէ առնող անունները Տեղապահին կողմէ Ընդհանուր Ժողովոյ անդամներուն կը ծանուցուի. և երկրորդ քուէարկութիւնը օրինաւորապէս այն երկուքին վրայ կ'ըլլայ։ Այս երկրորդ քուէարկութեան ատեն ազգային երեսփոխաններէն անոնք որ չկրնան ներկայ գտնուիլ, կարող են իրենց քուէները ստորագրեալ և կնքեալ նամակաւ առ ժողովն ուղարկել, կա՛մ Տեղապահին և կա՛մ Ընդհանուր Ժողովոյ ատենապետին ուղղելով զայն։

Քուէները յատուկ քուէատուփի մը մէջ դրուելէն ետքը՝ քուէհամարը կ'ըլլայ Ընդհանուր Ժողովոյ դիւանին ձեռօք, և նոյն ժողովոյ մէջէն ընտրուած չորս եկեղեցական և չորս աշխարհական քննիչներու ներկայութեան։

Եթէ պատահի որ երկրորդ անգամ քուէարկութեան մէջ երկու անձանց հաւասար քուէ ելնէ, այն ատեն երկուքէն մէկը վիճակաւ կ'ընտրուի։ (Շար.)

Պաղեստինեան Նամականի

(Սեփական Թղթակցութիւն)

Քննիչ Յանձնախումբին տեղեկագիրը.— Միջազգայինի գործունէութեան «ուժեղացում».— Աղօթք՝ Ռուսիոյ հակակրօն հալածանքներուն առթիւ.

Երուսաղէմ, 5 Ապրիլ 1930

Պաղեստինի կառավարութիւնը, ամսոյս 1ին, երեքշաբթի լուսալից գիշերը, ժամը 2ին, պաշտօնական զեկոյցով մը, Պաղեստինի անցեալ Օգոստոսին պատահած անկարգութեանց և խռովութեանց մասին Սըր Ուօլթըր Շօի գլխաւորած Յանձնախումբին, օր մը առաջ, Մարտ 31ին, Անգլիոյ խորհրդարանին ներկայացուցած տեղեկագրին մէկ ամփոփումը հրատարակեց, և, նախապէս եղած կարգադրութեանց համաձայն, նոյն ժամուն բոլոր վայրերու մէջ ալ ցրուեցաւ։ Տեղեկագրին հրատարակման ժամը այնպէս մը կարգադրուած էր, որ կը զուգադիպէր Լոնտոնի մէջ նաև միեւնոյն ժամուն հրատարակման։

Տեղեկագիրը կրնայ ամփոփուիլ հետեւեալ գլխաւոր կէտերու շուրջ.

1.— Թէ խռովութիւնը սկիզբէն հրեաներու դէմ արաբական յարձակում մ'էր, որու համար արդարացում կարելի չէ եղած հաստատել։ Իսկ փոքրաթիւ պարագաներու, երբ հրեաները արաբներուն վրայ յարձակած են, իրենց այդ արարքը մեծ մասամբ վրիժառութեան բնոյթը կրած է։

2.— Խռովութիւնը կանխամտածուած չէր, և Մուֆթիին և Արաբ Գործադիրին դէմ եղած ամբաստանութիւնները չեն ապացուցուած։ Խռովութիւնը չէր և չէր ալ մտադրուած Պաղեստինի Անգլիական իշխանութեան դէմ որպէս ապստամբութիւն։

3.— Յանձնախումբը լուրջ քննադատութիւններ չունի Պաղեստինի կառավարութեան դէմ, անոր խռովութիւնէն անմիջապէս առաջ և վերջ ձեռք առած միջոցներու մասին։

4.— Յանձնախումբը կը նկատէ թէ ներգաղթի սահմանները ընդլայնուած են, երբ արաբները գրգռուած է և այն վախը ներշնչած՝ թէ քաղաքականապէս դէպի կորուստ կը դիմեն։ Հողային հարցերու մէջ արաբներուն զրկուած ըլլալը կը հաստատուի։

5.— Յանձնախումբը կը վախնայ թէ անհող և դժգոհ դասակարգ մը կը կազմուի երկրին մէջ, շնորհիւ ներգաղթին, որ խիստ վտանգաւոր է երկրին։ Կը թելադրուի, որ դարման մը պէտք է գտնել։ Առանց հիմնական և արմատական փոփոխութեանց երկրագործութեան մէջ, Պաղեստինը չի կրնար հողագործ բնակչութեան մը աճող, ապաստան ըլլալ։

6.— Ըստ Յանձնախումբին, խռովութեանց հիմնական պատճառ կը նկատուի արաբներուն այն թշնամական զգացումը, դէպի հրեաները, որոնք հետեւանք, իրենց քաղաքական և ազգային դատին մէջ ենթարկուած յուսախաբութեանց և որպէս վախ իրենց ապագայ տնտեսականին։

Շարունակելով իր քննութեանց արդիւնքին դուրս բերած պատճառները, Յանձնախումբը կը յիշէ նաև «Լացի Պատ»ին ոչ-նուազ խառնուած գիրը և անոր շուրջ պատահած մի շարք դէպքերը, երկուստեք մամուլին գրգռիչ հրատարակութիւնները, հրեայ գործակալութեան ընդլայնումը և զինուորական ուժերու անբաւարարութիւնը և վստահելի ոստիկանական ուժին պակասը։

Քննիչ Յանձնախումբը, իր իրաւասութեան սահմանէն քիչ մը եւս դուրս ելլելով, կարգ մը թելադրութիւններ կ'ընէ, որոնցմէ կարեւորներն են հետեւեալները.

1.— Նորին Վեհափառութեան կառավարութիւնը ամենաշուտ ժամանակի մը մէջ իր քաղաքականութեան մասին յստակ և որոշ յայտարարութիւն մը պէտք է հրատարակէ, պարզելով միեւնոյն ատեն թէ՝ իրենց բոլոր միջոցներով անոր իրագործման պիտի աշխատին։

2.— Ձև մը գտնելու է, որով կարելի ըլլայ ներգաղթի մասին արաբներուն ալ կարծիքը առնել, չի կրկնելու համար 1925—26 ներխուժումը։

3.— Յանձնախումբը կը թելադրէ, որ մարմին մը կազմուի (կազմուած է արդէն) «Լացի Պատ»ին հետ կապուած իրաւունքի և պահանջներու ճշդումը կատարելու համար։

4.— Ներկայիս երկրին մէջ գտնուող զինուորական ուժերը պէտք է պահել։

5.— Քննութիւն մը պէտք է բացուի Պաղեստինի ոստիկանական կազմակերպութեան մէջ։

Յանձնախումբին անդամներէն աշխատաւորական Պ. Սնէլ կարգ մը վերապահումներով ստորագրած է տեղեկագիրը։ Ան համաձայն չէ կարգ մը քննադատութեանց և եզրակացութեանց հետ։ Ան աւելի արաբ պարագլուխները պատասխանատու կը նկատէ և կը քննադատէ կառավարութեան կարգ մը գործերը։ Պ. Սնէլ, մասնաւոր շեշտով մը, երկու տարրերուն միջև համերաշխութեան և համագործակցութեան ջատագովութիւնը կ'ընէ։

Հրէական մամուլը դժգոհութեամբ ընդունեց տեղեկագիրը։ Արաբական շրջանակը և մամուլը գոհ են։ Կառավարական շրջանակը լռութիւն կը պահէ։ Հրէական մամուլը կը պահանջէ, որ նոր յանձնախումբ մը նշանակուի, և զարմանալ սկսած են այն վախը յայտնել, թէ արաբական շրջանակ[...] մէջ զարգանալ պատրաստուած[...] կը «նշմարուի», մանաւանդ [...] երբ երեք կրօնքներու ալ տօն[...] օրերը խիստ մօտ են։

Միջնակեալ բանի թէ, իս[...] Նէպի Մուսայի տօնին, ծի[...] Տաճկաստանի օրը, իշխանու[...] ները այժմէն իսկ միջոցներ [...] առած են, և առանց արտօ[...] ութ, զանուն և քիւրէր կրե[...] գիջուած է այդ օրը։

* *

Մեծամասնական Միջազ[...] որոշած է, բուռ մամուլին, գեստինի Համաշխարհ[...] Կուսա[...] թեան կողմը փոխել, նպաստ[...] անձնելով արաբ անդամներու[...] ըր բաղդահանել, իսկ հրեան[...] պակասեցնել։ Կուսակցութեան[...] տի վստահուի այն հրեայ [...] ները, որոնք վերջին խ[...] թեանց պաշտօնէրեայ բնակչ[...] պաշտպանութիւն ընծայեց[...] եւ այսպէս աչքկապուկը կը [...] նակուի...։

* *

Վաղը, Կիրակի, Ապրիլ [...] բուսաղէմի Լատին Պատրի[...] հրամանով, Պաղեստինի և [...] Յորդանանի բոլոր լատին եկե[...] ներու մէջ աղօթքներ պիտի [...] գացուին, Ռուսիոյ մէջ Առա[...] և կրօնքին դէմ եղած հալա[...] ներուն առթիւ։

ԹՂԹԱԿԻՑ

“GOODRICH„
“ԿՈՒՏՐԻՉ„

ՁԵՐ ՕԹՕՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ ՄԻ Մ[...]
“ԿՈՒՏՐԻՉ„ ԲԱՆՈՒՉՔ[...]

«ԿՈՒՏՐԻՉ» թայերներուն դիմացկունութիւնը ամենամեծ անհերքելի է. կառքը պատրաստուած է Եգիպտոսի ամենա[...] բամպակէն, որով կատարե[...] տոկուն և ապահով է։

«ԿՈՒՏՐԻՉ» թայերները մաքոր են ամենափափուկի ա[...] վայրութեան. անոնցմով ճամ[...] դել, կը նշանակէ ապահով[...] ըլլալ։ Այս ճշմարտութեան հա[...] զուելու համար միայն մէ[...] գամ փորձեցէք։

«ԿՈՒՏՐԻՉ» թայերներու[...] նութեան միջոցին յառաջ եկած[...] վնաս կամ թերութիւն երաշխ[...] ուած է։

Լիբանանի եւ Սուրիոյ գործակալն է՝
ՄԻՇԵԼ ԹՐԱՏ՝ Պէյր[...]
Հիւս. Սուրիոյ գործակալներ[...]
ԱԶԻՐԵԱՆ և ԹԷՕՐՕՂԼՈՒԵԱՆ[...] լէպ։

«ԱԶԴԱԿ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ Թիւ 42

ՌԱՍՊՈՒԹԻՆԻ ՎԱԽՃԱՆԸ

Գրեց՝ ԻՇԽԱՆ ՅՈՒՍՈՒՊՈՎ

Բայց դէպի ո՞ւր պէտք է ուղղել փնտռողները, որոնք թէ կանուխին։

Ա. ս խորհուրդն իսկ ամբողջ մարմինս սարսռած մը լեցուցած էր, ու բազուկս երկարելով հրացանս ուղղած էի ուղղակի սրտին, և ըլթակը սեղմած։ Ռասպութին վայրագ ճիչ մը արձակելով գայլի մորթին վրայ ինկած էր անշնչացած։ Նոյն այդ վայրկեանին, սանդուխներուն վրայ ոտնաձայներ լսել սկսած էի։ Բարեկամներս էին որ կը վազէին, և իրենց անճապարանքին մէջ, ելեկտրական թել մը կտրած ըլլալնուն պատճառաւ ամբողջ սրահը մթութեամբ մը պատուած էր։ Ընկերներէս մին՝ գլխս խոտհած և ապակի մը արձակած էր, ես գրեթէ անշարժացած էի ու կեցած տեղս քարացած մնացած էի, բայց յանկարծ լոյսը վերստին դրուած էր սրահը ու ինքզինքիս եկած էի այլեւս ու ամէն ինչ խուժած էր Ռասպութինի անշնչացած մարմինին վրայ։

Ռասպութին կռնակին վրայ պառկած էր, իր դիմագծերը վայրկեանը անգամ մը կը կծկուէին իսկ ձեռքերը բռունցքի մը ձեւ էին առած, իսկ աչքերը փակուած էին։

Իսկ իր մետաքսէ ճերմակ շապիկը արիւնով ներկուած էր, ու արիւնը կաթիլ կաթիլ իր մարմինոյն վրայ հաւաքուած էր։ Մենք կռացած էինք զայն աւելի մօտէն քննելու համար։ Ընկերներէս մին ուզած էր իր սարքանակին ալ փորձել անոր վրայ, բայց արիւն հետքերը աւելի չտարածելու համար հանդիպած էինք իրեն։ Բանի մը վայրկեան ետք, Ռասպութին որ մինչև այդ աչքերը չէր բացած, դադրած էր այլեւս շարժելէ։

Պահ մը սկսած էինք իր վէրքը քննել, փամփուշտը սրտին շատ մօտէն անցած էր, ու այլեւս կասկածելիք ոչ մէկ կէտ մնացած էր, յայտնի էր թէ մեռած էր, Մեծ Դուքսն ու Փուրիշքեվիչ բռնելով մարմինը մինչև սենեակներուն մօտ բերած էին, ու ելեկտրականութիւնը մարելէ և դուռը բանալիով գոցելէ ետք վերը աշխատութեան սենեակս բարձրացած էինք։

Ամէնքս ալ կատարեալ յոյսով լեցուած էինք թէ՝ այն դէպքը որ պատահած էր այդ պահուն, պատճառ պիտի ըլլար որ Ռուսիան ազատուէր այն մեծ անկումէն ու անպատուութենէն որուն կը դիմէր։

ԺԴ. ՄԱՍ

ՄԵՌԱԾԸ ՈՐ ՄԵՌԵԱԼ ՄԸ ՉԷՐ

Մեր ծրագրին համաձայն, Մեծ Դուքսը, Սուքոլին և բժիշկը, այնպէս մը պիտի ձեւացնէին թէ Ռասպութինին կ'ընկերանային անոր տունը վերադարձած պահուն, և այս այն պարագային երբ գաղտնի ոստիկանութիւնը մեզ հետեւէր մեր դուռը եղած պահուն։ Այս իսկ պատճառաւ այնպէս որոշուած էր որ Սուքոլին ինքզինքը իբրև «Ռասպութին» պիտի ծպտէր, անոր վերարկուն ինչպէս նաև գլխարկը գործածելով, և որ պիտի մեկնէր Մեծ Դուքսին ու Փուրիշքեվիչի ինչպէս նաև բժիշկին հետ Փուրիշքեվիչի կառանց ինքնաշարժով։

Անկէ ետք, Ռասպութինի հագուստները Վարշաւայի կայարանը պիտի տանէին, և գտնուող Փուրիշքեվիչի առողջապահական կառախումբին վագոններէն միոյն մէջ այրելէ ետք ինքնաշարժն ալ կայարանը թողլով ուրիշ կառք մը առնելով Մեծ Դուքսին տունը պիտի վերադառնային, ուր անոր գոց ինքնաշարժը զիրենք մինչև Մոյքա պիտի բերէր. անկից, այս անգամ Ռասպութինի դիակը ինքնաշարժին մէջ տեղաւորելով մինչև Փեթրովսքիի կղզեակը պիտի փոխադրէին։

Մենք բժիշկէն խնդրած էինք, որպէսզի ինքնաշարժը կարելի եղածին չափ արագ քշէր, և քանի մը անգամներ իր ճամբան փոխէր, որպէսզի կարենայինք մեր հետքը կորսնցնել, այն հաւանական գաղտնի ոստիկաններու աչքերէն, որոնք կրնային մեզի հետեւած ըլլալ։

Փուրիշքեվիչ և ես Մոյքա մնացած էինք, մեր բարեկամներու վերադարձը սպասելով, ու այդ միջոցին մեր հայրենիքի ապագային շուրջ կարծիքի փոխանակութիւններ կ'ունենայինք, երբ այլևս իրեն սպառնացող այս վտանգէն ազատուած էր։ Մենք կատարելապէս վստահ կ'զգայինք ինքզինքնիս թէ՝ ամէն ոք պիտի հաստատէր մեր կատարած գործը, քանի որ Արքայական ընտանիքը ազատած էինք այդ արկածախնդրին ենթարկներէն ու մեքենայութիւններէն, և յոյս ունէինք որ, անոնք որ երկրի գերագոյն մարմնոյն շուրջն էին բոլորուած, յետ այսու ընդհանուր միաձայնութեամբ Ռուսիոյ յաղթութեան համար պիտի աշխատէին։

Արդեօք կրնայինք նախատեսել թէ՝ անոնք որոնք Ռասպութինի սպանութեան ծանուցում էին, այնքան սուղ և անտարբեր վերաբերում մը առարկայ պիտի ըլլային, նոյնպէս արդեօք կրնայի՞նք [illegible] յել թէ՝ պաշտօնի և պատիւներու արժանանալու համար միայն ալիրոցներու որոնց մէջ ազգային ոգին ինքնասիրական ամէն զգացում մարած պիտի։ Արդեօք ինչ ինչ բացառիկ կարելիութիւններ ներկայանային անոնց համար որոնք իշխանութեան գլուխը կը գտնուէին այդ պահուն, բայց հաստատ ոչ ոք կրցաւ կամ ուզեց օգտուիլ այդ առիթէն։

Այս առթիւ ոչ մէկ անուն կ'ուզեմ յիշել, որ պատմութիւնը ինք իր դատաստանը ընէ. այդ գիշեր, մեր երեւակայութիւնը շատ վառ խանդավառուած էինք զանազան երազներու։ Ջովը, իսկ միւս կողմէ այնպիսի սոսկալի պահ մը ապրած էինք որպէսզի սկսուած գործը յաջող կարենայինք վերջացնել։ Արդեօք զարմանալի էր թէ՝ ոչ մէկ տխուր մտածում և ոչ ալ որևէ խղճահարում ունեցած էինք այդ առթիւ։

Մինչդեռ մեր խօսակցութիւնը կը շարունակէր, յանկարծ անզգալիօրէն անըմբռնելի փափաք գացած էի՝ վարը ճաշարանը իջնել անգամ մը, ուր կը հանգչէր Ռասպութինի մարմինը։ Եւ ամենևին չսպասելով սանդուխներէն վար իջած էի։

Դիակին, ճիշդ այնտեղ ուր դրած էինք իր նոյն անշարժ վիճակ մը կը ներկայացնէր։ Ռասպութինի մարմինոյն ձեռնելով բազկերակը բռնած, բայց ոչ մէկ կեանքի նշան կար ու որոշապէս կ'երևար թէ արդէն իսկ շատոնց հոգին աւանդած էր։

Ձեռք դրի թէ ինչ բանէ մղուած, մեռեալին բազուկներէն բռնելով զայն այնպիսի ուժով շարժած էի որ յանկարծ ինքնիրեն տեղէն վեր բռնալով, մէկ կողմ ծռած ու վերստին գետին ինկած էր։

(Շար.)

Թարգ. Ե. ՔԷՇԻՇԵԱՆ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՈՒՐԱԽԱՌԻԹ ԳՈՐԾ ՄԸ
ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԱԾ
ԸՆԾԱՅԱՐԱՆԸ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ

Անցի օր ստորագրուեցաւ այն պայմանագրութիւնը, որուն համաձայն Ամեր. Նպաստամատոյցի Անթիլիասի հաստատութիւնները, 5 տարուան պայմանաժամով և տարեկան մէկ ոսկի վարձքով, կը յանձնուին Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան՝ հաստատելու համար ընծայարան մը։

Պայմանագրութիւնը պատրաստուեցաւ Վեհափառի և Նպաստամատոյցի փոխ. Պ. Էջիարի կողմէ։ Պայմանագրութեան տրամադրութեանց համաձայն Նպաստամատոյցը տարեկան 5000 տոլար պիտի տրամադրէ Կաթողիկոսութեան և նոյնչափ ալ տրամադրել խոստացած են արդէն հայ մեծատուն բարերարներ՝ Կիւլպէնկեան և Գարակէօզեան։ Բացի այդ Նպաստամատոյցը պիտի տրամադրէ կրօնաւորութեան [illegible] ուսանելու համար ամերիկացի ուսուցիչ մը և պիտի հոգայ [illegible] Ընծայարանի տնտես Շահէ Մ. Վարդապետի։ Մօտ ատենէն տեղի կունենայ յանձնումի գործողութիւնները և Վեհափառը կը հաստատուի հոն։

Նմանապէս ուրախութեամբ կ'իմանանք որ Տեր. Բաբգէն Եպիսկ. Կիւլէսէրեան, որ այս պայմանագրութեան պատրաստութեան և խորհրդակցութեանց մասնակցելու համար Վեհափառի հրաւէրով Պէյրութ ժամանած էր քանի մը օր առաջ, երկու ամիս յետոյ տեւականապէս պիտի հաստատուի հոն, որպէս Վեհափառի աթոռակից։

ՎԵՀԱՓԱՌԸ ՀԱՆՐ. ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՄՕՏ
ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՊԱՏԻՒՆԵՐ
ՅԱՐԳԱԼԻՑ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Անցած երկուշաբթի, կէսօրէ առաջ ժամը 10ին, Վեհափառ այցելեց Լիբանանի հանրապետութեան նախագահ Ն. Վ. Պ. Շարլ Տէպպասին։

Փոքր սէրայի մուտքին առջև քանի մը տասնեակ ժանտարմաներ և ոստիկաններ [illegible] պատիւներ բրին Վեհափառին։ Պ. Շարլ Տէպպաս շատ [illegible] յարգալից ընդունելութիւն մը բրաւ և իր գոհունակութիւնն ու շնորհակալութիւնները յայտնեց Լիբանանի սահմաններուն մէջ գտնուող հայերու աշխատասիրութեան և հայրենասիրութեան յատուկ հաւատարմութեան համար։ Ն. Վսեմութիւնը փափաք յայտնեց որ Վեհափառ Լիբանան հաստատուի։

Ամբողջ խօսակցութիւնները անցան շատ սիրալիր և յարգալից։ Վեհափառ փոխադարձաբար շնորհակալութիւն յայտնեց իր մաղթանքներուն [illegible] ցոյց տրուած վստահութեան և համակրանքին համար։

ԹՐՔԱԿԱՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍԻՆ ՀԵՐՔՈՒՄԸ
ՀԱՅԵՐ ՉԵՆ ՏԱՐԱԳՐՈՒԱԾ ԹՈՒՐՔԻՈՅԷՆ

Պէյրութի թրքական հիւպատոսը, Թուրքիայէն փոխուած հայերու թշուառութեան և անոնց անթարկուած բանութեանց շուրջ մեր գրութեանց իբր հերքում կ'իմացնէ որ Թուրքիայէն երեք տարիէ ի վեր մի միայն 2023 հայեր գացած են իրենց կամքով և բանագաղթ բացարձակապէս տեղի ունեցած չէ։

Թէ՛ որ Հիւպատոսը կ'իմացնէ նաև որ Էնկիւրիի արտաքին նախարարութիւնը պաշտօնապէս հաղորդած է իրեն այն [illegible]? [illegible] յենելով պաշտօնական արձանագրութեանց։

Իսկապէս հրաշալի գիւտ և աննըման հերքում։ Մի միայն 2023 հոգի երեք տարուան ընթացքին և այն ալ իրենց կամքով։ Լմնցաւ, այլեւս աշխարհ հաւատաց և Թուրքիան անպարտութեան արժանացաւ։ Բոլոր վիճակագրութիւնները սուտ են. սխալ համրուած են նաև Հալէպ-Դամասկոսը պատսպարող գաղթականները և ճիշտ են միմիայն կառավարութեան անձնագրութիւնները....

Ասաերը պերճմալ տր բրակաւ դրախտին մէջ. այս՛ Պ. Հիւպատոս, մենք Համիտի և Իթթիհատի օրերէն վարժուած ենք լսելու Ձեր այդ բացատրութիւնները. քիչ մ'ալ ստերնիդ խարեցէք։

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՎԱՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ՔՈՒԷ ՍՏԱՑԱՒ
ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Անցած շաբաթ օր, կէսօրէ առաջ ժամը 10ին, Լիբանանի երեսփոխանական ժողովը գումարուեցաւ նախագահութեամբ Շէյխ Մուհամմէտ Ճիսրի՝ լսելու համար նախարարական յայտարարութիւնը։

Բոլոր նախարարներն ու 38 երեսփոխաններ ներկայ էին։ Բարձր Գոմիսէրութեան Լիբանանի փոխ պատուիրակ Պ. Բուրսօն ևս ներկայ էր ժողովին։

Ժողովը բացուած յայտարարուեցաւ, որմէ վերջ վարչապետ Էտտէ փաշա ոտքի ելաւ և կարդաց նախարարական յայտարարութիւնը։ Ներկայ կառավարութիւնը, շատ քիչ փոփոխութեամբ որդեգրած է նախորդ դահլիճի ծրագիրը, փոխելով անոնց գործադրութեան եղանակը։ [illegible] կրթական գործերու և [illegible] փոփոխութիւններ մտցուած է ծրագրին մէջ։ Ներկայ կառավարութիւնը անհնար կը նկատէ [illegible] միջոցաւ տուրքերու գանձումը և կը վերահաստատէ հին դրութիւնը. Նմանապէս կ'որոշէ կարգ մը շրջաններու [illegible] վերարանել։

Հարաւային Լիբանանի երեսփոխան Էմիր Շէհապ, լսելէ վերջ նախարարական յայտարարութիւնը, բրաւ շատ [illegible] ճառ մը, զոր նոյնութեամբ հրատարակեցին տեղական թերթերը և պատակարգ կարևորութիւն տուին։ Էմիր Շէհապի ճառը ուղղուած էր Ֆրանսային, որով կը պահանջէր Լիբանանի անկախութիւնը։ «Պէտք է յարգուին Պ. Ժուվընէլի խոստումները, և Լիբանանն ալ անդամակցի Ազգերու Դաշնակցութեան, անգլիացիները Իրաքին խոստացան այդ անկախութիւնը»։

Կարգ մը երեսփոխաններ հարցումներ ուղղեցին կառավարութեան և եղան վիճաբանութիւններ։ Մասնաւորաբար Պ. Բուքոս Աղբանասը քննադատեց ներկայ կառավարութեան կողմէ նախորդ կառավարութեան ծրագրին վրայ կատարուած փոփոխութիւնները, սակայն ի վերջոյ նախագահ առաջարկեց քուէի դնել և 38ի դէմ 28ով վստահութիւն շահեցաւ Ն. Վ. Օկիւստ Էտտէ փաշայի կառավարութիւնը։

ԹՐՔԱԿԱՆ ԱՒԱԶԱԿԱԽՈՒՄԲ
ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՎՐԱՅ
ԱՐԱԲ ԹԵՐԹԻ ՄԸ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Սուրիական սահմանին վրայ, Գամըշլիի մօտ, 50 հոգինոց թրքական աւազակախումբ մը յարձակումներ կատարած է և կողոպտած կարգ մը գիւղեր և ճամբորդներ։ Աւազակները կառավարութեամբ չարունակած են իրենց կողոպուտները, մինչև որ ֆրանսական ուժեր հասած և գիւղերը փրկած է սահմանին զօրք։ Ուրիշ աւազակախումբ մըն ալ տեսնուած է Իրաքի սահմաններուն վրայ, դարձեալ եկած Թուրքիայէն։

Տամասկոսի «Էլիֆ Պա» թերթը հաղորդելէ վերջ այս լուրերը, կ'աւելցնէ.

«Անծանօթ չէ մեզ թրքական հին սովորութիւնը. ամէն անգամ որ անուղղելի յարգել իր խոստումն ու ստորագրած համաձայնագիրը, նման խառնակութիւններ կ'[illegible]։ Ասոնք այն նոր դէպքերը, կը կարծենք որ Թուրք կառավարութեան կողմէ կազմակերպուած է՝ պարտադրելու համար մեզ որ քիչ մը եւս զիջողութիւն ընենք մեր կողմէն. որովհետև բոտ վերջին համաձայնութեան Թուրքիան [illegible] պիտի պարպէր Գամըշլիի շրջանին կարգ մը մասերը»։

Պ. ԲՈՆՍՕ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ
ՈՉ ՈՔ ԼՈՒՐ ՈՒՆԵՑԱԾ Է

Բարձր Գոմիսէր Ն. Վ. Պ. Բոնսօ շաբաթ օր մեկնած է Դամասկոս, յայց ոչ ոք լուր է ունեցած: Մի միայն Ֆրանսական զինուորական պատուիրակութիւն մը մինչեւ Մէյսալուն դիմաւորութեան եկած է: Կըսուի թէ Ճեպել Տրիւզ պիտի մեկնի Բարձր Գոմիսէրը՝ ներկայ գտնուելու անոնց անկախութեան տարեդարձի հանդիսութեանց: Դամասկոսի մէջ Ն. Վսեմութիւնը տեսակցութիւններ ունեցած է ազգայնական պետերու հետ։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Մանօթ բարեսէր պրն. Բարսեղ Պալըգճեան, որ միանուագ 1100 օսմ. ոսկի տրամադրած էր Զահլէի նորակառոյց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ շինութեան համար, անցի օր «Աստրիա» շոգենաւով քաղաքս ժամանեց և նոյն օրը մեկնեցաւ Զահլէ։

Դիմաւորութեան համար նաւամատոյց գացած էին ազգային առաջնորդարանի և թաղականութեանց ներկայացուցիչները, ինչպէս նաև մասնաւոր պատգամաւորութիւն մը եկած էր Զահլէէն, յարգելի հիւրը պատուելու համար։

Պ. Պալըգճեան ներկայ պիտի գտնուի Զահլէի եկեղեցւոյ օծման արարողութեան, որ պիտի կատարուի յառաջիկայ Կիրակի մեծ շուքով։

ՀԱՅՈՒ ՄԸ ԿՈՐՈՒՍՏԸ

Հալէպի մէջ, Գարեգին Ցակոբեան անուն աղքատ գաղթական հայ մը, վերջերս դժբաղդութիւնը կունենայ կորսնցնելու իր մայրը։ Տարաբաղդ մայրը երկար տարիներու յամառ աշխատութեան շնորհիւ կրցած էր խնայել 45 օսմ. ոսկի, որ կը ժառանգուի իր զաւկին Գարեգինի։

Իր սիրելի մայրը կորսնցնելէ վերջ խեղճ Գարեգին կը մխիթարուէր անկէ մնացած 45 ոսկիի ժառանգով և զայն պինդ կը պահէր իր գրպանին մէջ: Անցեալ օր սակայն, Գարեգին Պապ Իլ Ֆարաճ արտաքնոց մը կը մտնէ և վախնալով որ ոսկիները կիյնան, քսակը կը հանէ և ջուրի կուժին վրայ կը դնէ։ Դուրս կուգէ և կը շարունակէ իր ճամբան, բայց յանկարծ կը յիշէ որ դրամները արտաքնոց մոռցած է, կը վազէ անհամբեր, դուռը կը բանայ, սակայն իզո՜ւր, ոսկիները շատոնց թռած էին։

Գարեգին ոստիկանութեան կ'իմացնէ եղելութիւնը, բայց հետքը չի գտնուիր։

ՏԻԿԻՆ ՂԱԶԻ ՄԱՆՐ ՀԻՒԱՆԴ ԲԺԻՇԿՆԵՐԸ ՅՈՒՍԱՀԱՏ ԵՆ

Տիկին Լութֆիէ Ղազի որ քանի մը [illegible] մէջ ծննդաբերութիւն ունենալէն իվեր հիւանդ էր և տեսական ջերմութիւն մը ունէր, վերջերս շատ վտանգաւոր վիճակ մը ստացած է. ոչ մէկ բան կրնայ ուտել, բժիշկները թելադրած են մի միայն կաթիլ կաթիլ կաթ տալ բերանը։ Տաքութիւնը շարունակաբար 40էն վեր կը մնայ և իր վիճակը յուսահատական կը նկատուի։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԹԱԳՈՒՀԻՆ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ
ՄԵԾ ՊԱՏԻՒՆԵՐ Կ'ԸԼԼԱՆ

Ուրբաթ օր Հալէպ հասաւ Ռումանիոյ Մարի թագուհին և իր աղջիկը։ Բարձր Գոմիսէրութեան պատուիրակ Պ. Լավաստր, օտար պետութեանց հիւպատոսները և զանազան յարանուանութեանց ներկայացուցիչները դիմաւորութեան եկած էին, որոնց շատ մօտէն և համակրական արտայայտութիւններ ցոյց տուաւ Թագուհին։

Մարի Թագուհին կայարանէն ինքնաշարժ նստաւ և առաջնորդուեցաւ իրենց համար մասնաւոր պատրաստուած Պ. Այպէս Հօմսիի բնակարանը։ Թագուհին շաբաթ օր այցելեց մեծ մզկիթն ու բերդը։

ՀԱԼԷՊԻ ԴՐԱՄԱՏԵՆԳՈՒԹԻՒՆԸ
ԿԵՂԾ ԴՐԱՄԻ ՄԵՔԵՆԱՅ

Վերջերս նոր արծաթ դրամներու կեղծերը սկսած էին շատնալ հրապարակի վրայ։ Սուրիական և Լիբանանեան կառավարութիւնները շատ լրջօրէն քննութիւններ կը կատարէին այդ կեղծ դրամներու հեղինակները երեւան հանելու համար։

Քանի մը օր առաջ, Հալէպի ոստիկանութիւնը հետքը կը գտնէ և կը յաջողի երեւան հանել հեղինակները։ Խուզարկութիւնները կը կատարուին Ապտալլա Չէմքէճ անուն մարդու տան մէջ և կը գրաւուին կեղծ դրամներ պատրաստելու յատուկ գործիքներն ու արծաթները։ Կը կարծուի որ դեռ ուրիշներ ալ կան Հալէպի մէջ, որոնք դրամատենգութեամբ կը զբաղին։

ԵՐԿՈՒ ՄԱՀԱՊԱՏԻԺՆԵՐ

Շաբաթ օր, խառն ատեանը, նախագահութեամբ Պ. Վիթու և մասնակցութեամբ Պ. Պ. Միշէլ պէյ Խայիլի, Լայի, Քասթէլի և Զախուրիի գումարուեցաւ և քննեց Թաքլա Ֆիլիանի դատը և տուաւ իր վճիռը։

Բաժէ Խալէֆ և Ճէրիօս Ֆիլիանի մահուան դատապարտուեցան և Ն[illegible] Ֆիլիանին 15 տարուան թիապարտութեան, իսկ Թանիոս Ֆիլիանին 10 տարուան։ Ճէրիօսի կինը՝ Մաքիտան, որ միեւնոյն խորհրդով բանտ կը մնար, ազատ արձակուած է։

ԱՇԻՐԱԹԱՊԵՏ ՄԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԱԾ

Հիւսիսային Սուրիոյ թրքական սահմանին վրայ գտնուող [illegible] աշիրաթի պետը՝ Շէյխ Տէհէմ ֆրանսական կառավարութեան կողմէ ձերբակալուած, վերջերս այդ շրջաններու մէջ պատահած կարգ մը գողութեանց պատճառաւ։

ԿԱԽԱՂԱՆ ԼԱԹԱՔԻՈՅ ՄԷՋ
ՈՒՇԱԳՐԱՒ ՈՃԻՐ ՄԸ

Լաթաքիոյ կախաղան բարձրացած են երկու ոճրագործներ որոնք [illegible] մէջ բանուած էին:

— Ուրիշ ուշագրաւ ոճիր մը տեղի ունեցած է Լաթաքիոյ մէջ: Րիշաս չէրքէզ անուն մահմետական մը երբ մզկիթի մէջ կաղօթէր ալլահին յանկարծ եսեւէն մէկը կուգայ եւ ճանի մը դաշոյնի ուժգին հարուածներ կիջեցնէ անոր կռնակին: Րիշաս արիւնլուայ կիյնայ եւ քիչ վերջ հոգին կաւանդէ։ Ոճրագործը կը փախչի: Կը կարծուի թէ կարգ մը տեղացի երեւելիներ մասնակցութիւն ունեցած են այս ոճրին:

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԻԼԵԱՆԱ
ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Ռումանիոյ Մարի թագուհին Հալէպէն շոգեկառք ամենայն մեկնած է Պոլիս, իսկ իր դուստրը՝ իշխանուհի Իլեանան, առջի երեկոյ ժամը 6ին Պէյրութ ժամանեց՝ ներկայ գտնուելու համար իր հօր և Ռումանիոյ թագաւորական գերդաստանի ննջեցելոց հոգւոյն համար յոյն օրթոտոքս եկեղեցիին մէջ տեղի ունենալիք հոգեհանգստեան արարողութեանց։

ՆԱՄԱԿ
Պ. ԿԱՐԱՊԵՏ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

Մարսէյլ

Սիրելի [illegible]

Սուրիական Դրամատան միջոցաւ քեզի ղրկեցի 2,700 ֆրանքնոց Չէքը, ապահովագրեալ նամակով մը ներփակուած։

Հաճեցէք շուտով իմացնել Ձեր ստանալու պարագան։

Բարեկամաբար

ՀԱՄ. Տ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ

Պէյրութ 7 | 4 | 930

ԱՒԵՏԻՍ ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ
ՅՈԲԵԼԻՆԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

	Ս. Դ.
Զաւ. Որբերու Միութիւն	3500
Ցակոբ Պայեան	100
Երուանդ Ճէնտէրէճեան	100
Գրիգոր Ներսէսեան	100
Ցովհաննէս Պողոսարեան	100
Արշակ Արնրգճեան	50
ԳՈՒՄԱՐ	3900
Նախորդ Գումար	24200
Ընդհանուր Գումար	28150

ՏՕՔԹ. Գ. ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆ
ՀԻՒՆԴՆԵՐ ԿԸՆԴՈՒՆԻ.—

Կէս օրէ առաջ ժամը 8—12 իր նոր դարմանատան մէջ, Րիւ Նահր, հանրակառքի գծի վրայ, շոգեկառքի կամուրջին և քարէ կամուրջին միջև ԿԼԻՄԵՆՏԻՆ կարմիր շէնքը։

Կէս օրէ վերջ ժամը 2—5 իր Միւտավարի նախկին դարմանատունը։

Նոր դարմանատան մէջ առանձին սենեակներ կահաւորուած են հիւանդներ պառկեցնելու համար և ապահովուած՝ անհրաժեշտ խնամքներն ու պէտքերը։

ՏՕՔԹ. Խ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ
ՆԱԽԿԻՆ ԲԺԻՇԿ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ
ՔԸԼԻՖԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

Նեհրի ճամբուն վրայ, Սեն Միշէլ եկեղեցւոյ կից իր ԴԱՐՄԱՆԱՏԱՆ մէջ հաստատած է նաեւ առանձին հիւանդանոցի բաժին մը՝ ՕԺՏՈՒԱԾ ԲՈԼՈՐ ՅԱՐՄԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
8 ԱՊՐԻԼ 1930

	Ոսկի գին	Սուրիկ
Եգիպտ. Թղթադրմ.	115 50	635
Անգլիկն. »	112 50	618 50
Տոլար »	23 10	127
Թրքական »	10 70	58 50
Պանք Օթթոման	26	143
Իտալական Լիր 100		660
Ցունակն Տրախմի 100		160
Անգլ. ոսկի	112	616
Ֆրանս. »	87 25	479
Օսման. ,,	100	550
Արծաթ մէճիտ		31
Դրէմի Ֆոնտ. Ա.	20 50	
,, ,, Բ.	14 00	
,, ,, Գ.	13 50	

Մեքերեան եղբարք Թելէֆոն 20—25

ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆ
ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԲԵՐԱՆԻ ՈՒ ԼԻՆՏԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՏՕՔԹ. Կ. ՊԱՂՉԷՃԵԱՆԻ
ՊԱՊ ԻՏՐԻՍ, ԹԻՒ 165

«Կալէօրի Լաֆայէթի» դիմաց յարկաբաժինը
ՊԱՂՉԷՃԵԱՆ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՇԱՆՕԹ ԴԵՐՁԱԿԱՏԻՆ ԿԻՑ
ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆԸ ԲԱՑ Է. կէս օրէ առաջ 8 –12
կէսօրէ վերջ 2—6

ՑԻԾԱՏԱԿԵԼԻ ՕՐ ՄԸ ՊԷՅՐՈՒԹԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Ծաղկազարդի Կիրակին

Եկեղեցւոյ բակին մէջ բացօթեայ պատարագէն վերջ տեղի պիտի ունենայ

ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԵՐԴՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ՀԱՆԴԷՍԸ

Կազմակերպուած՝ Հ. Մ. Ը. Մ.ի տեղւոյս մասնաճիւղին կողմէ եւ հովանաւորութեամբ Տրզ. Վարչութեան

Կը մասնակցի Լիկի Նուագախումբը

Ամեն հայ պէտք է ներկայ գտնուի սոյն հանդէսին ականատես վկայ ըլլալու համար մօտ 50 սկաուտներու հայրենիքին ու ազգին ծառայելու, օգնելու, պատրաստ ու բարձր ոգիով օժտուած անհատ մը դառնալու իր երդման:

ԾԱՆՕԹ.— Ոչ մէկ Մարմին կամ Կազմակերպութեան մասնաւոր հրաւիրագիր չէ ղրկուած։ Կը հրաւիրուի անխտիր բոլոր հայ հասարակութիւնը։

ԿԱՐ ԵՒ ՍՈՒԶԱՆԱՑԻ ԳՈՐԾ
ԿԸ ՍՈՐՎԵՑՈՒԻ ՁՐԻ

Վեց տարիէ իվեր հաստատուած Քաղդէական Կրօնական Հիմնարկութեան մէջ, Զօղագ Պլատ Թիւ 21, Ս. Նշան եկեղեցւոյ մօտ.

ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ԱՄՍԱԿԱՆ

Ասեղնագործութեան և կարի հմտութիւններուն.

L'aiguille Chaldeane B. P. 526

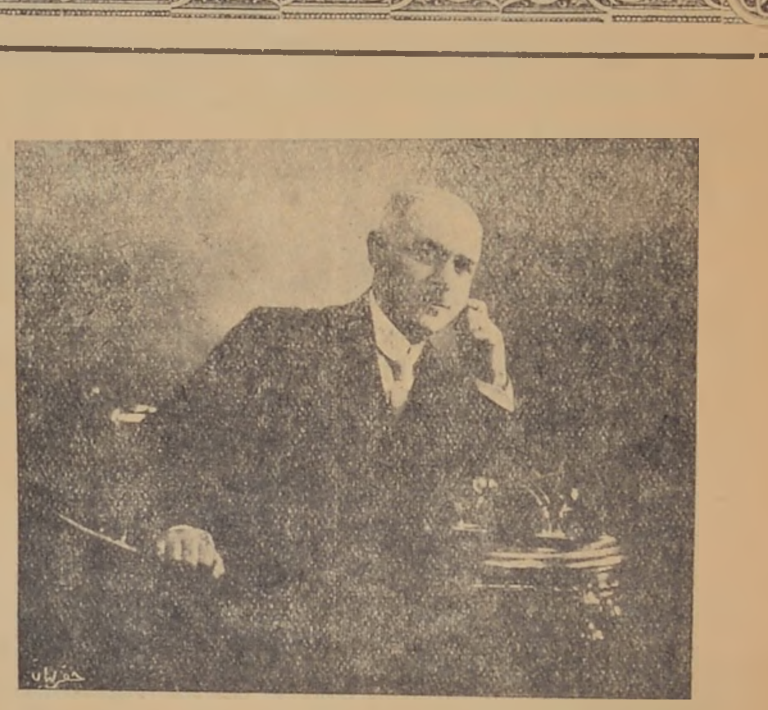

ԲԱՐՍԵՂ ՊԱԼԸԳՃԵԱՆ (Զահլէի Նորակառոյց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ բարերարը)

Զահլէի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցին

Թաղական Խորհուրդս պատիւ ունի ծանուցանելու յարգոյ հասարակութեան թէ Զահլէի նորակառոյց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Օծումը տեղի պիտի ունենայ Ապրիլ 13ին՝ Ծաղկազարդի կիրակի օրը, ներկայութեամբ բարերար Տիար Բ. Պալըգճեանի որ անձնուիրաբար իր քսակէն տրամադրած է եկեղեցիի շինութեան բոլոր ծախքերը։

Այս բարեպատեհ առիթով, կը հրաւիրենք հայ հասարակութիւնը ներկայ գտնուելու Ս. ՕԾՈՒՄԻ նուիրական հանդիսութեանց։

ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՀԱՅՈՑ ԶԱՀԼԷԻ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՆՈՐ ԴԱՀԼԻՃԸ

Պերլին.— Վարչապետ Մ. Պրէօնինկ Ռայխսթակի մէջ յայտարարեց թէ պետութեան արտաքին քաղաքականութիւնը պիտի պահպանուի և միջազգային յանձնառութիւնները պիտի յարգուին։ Ան որոշապէս հաստատեց թէ ան պատերազմին որ իր ծրագիրը Ռայխսթակի հաւանութեան չարժանանայ՝ նախագահ Հինտէնպուրկ արտօնուած է լուծել դայն։ Քոմիւնիստները պատասխանի քուէ առաջարկեցին, որ քննութեան առարկայ պիտի ըլլայ ուրբաթ օրուան գումարումին մէջ։

ՖՐԱՆՍ-ՌՈՒՍ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Բարիզ.— Թերթերը կը գրեն թէ ռուս Զօր. Քոմիսարիատի անկարգութեան շուրջ բացուած քննութիւնը աւարտեց ոստոստելով Բարիզի ռուս դեսպանատան ուղղակի պատասխանատուութիւնը։ Սովիէթ Ռուսիոյ և Ֆրանսայի միջև դիւանագիտական յարաբերութեանց խզումը անխուսափելի է։

ԵՐԵՔԱԿ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՅՈՅՍԵՐԸ

Լոնտոն.— Նաւային խորհրդաժողովի կողմէ հրատարակուած զեկոյց մը կ՚ըսէ թէ պ. Վաքնոյրի պատուիրակութեանց պետերուն ժողովին մէջ ծանուցած է որ ճաբոն կառավարութեան պատասխանը հասած է Անգլիոյ, Ամերիկայի և ճաբոնի միջև համաձայնութեան մը մասին։

Պատասխանը կը յայտարարէ թէ կառավարութիւնը փափաքելով խորհրդաժողովի լիակատար յաջողութեան, պիտի յանձնարարէ ինդունիլ եած առաջարկները կարգ մը վերապահութիւններով որոնք պիտի քննուին դեռ։

Պ. Մաքտոնալտ յայտարարեց թէ ինք և պ. Սթիմսըն արդէն իսկ առիթն ունեցած են իրենց գնահատութիւնը յայտնելու ճապոնական պատասխանին ոգիին և էութեան մասին։

Ապրիլ 4ին նշանակուած յիսակատարնիստը անորոշ ժամանակով յետաձգուած է ոչ գլխիֆրանս. խօսք կցութեանց յառաջդիմութեան պատճառով։ Անպատեհ պիտի ըլլար ընդհատել զանոնք։ Անկարելի է ըսել թէ խորհրդաժողովը վերջ պիտի գտնէ Զատկեան տօներէն առաջ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐԸ

Լոնտոն.— Արտաքին նախարարութեան խորհրդական պ. Տաֆոն, պատասխանելով ս վիէթական կառավարութեան պարտքերու կարգադրութեան շուրջ եղած հարցումներու, յայտարարեց թէ դիմումներ եղած են խորհրդ. կառավարութեան մօտ։

Աւելցուց թէ կատարուող բանակցութեանց նպատակն է հաստատելի մը գտնել այս պահանջներու քննութեան եղանակի մասին։ Յոյս յայտնած է թէ անոր Զատիկէն առաջ արդիւնքի մը պիտի հասնի և այն ատեն պիտի կրնայ յայտարարութիւն մը ընել այս մասին։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Մատրիտ.— Վերջապէս օրագրողներու հարցումներուն պատասխանելով, յայտարարեց թէ մեծ հանդարտութիւն կը տիրէ ամբողջ Սպանիոյ մէջ և մտադիր է շուտով քաղաքական նոր ընտրութեանց ձեռնարկել, որոնք տեղի պիտի ունենան բացարձակ անկախութեամբ։

ՍՂԱՀԱՆԴԷՍ Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ԼՈՐՏ ՊԱԼՖՈՒՐԻ

Լոնտոն.— Անգլիական հրեայ հանրայնքը սգահանդէս մը կազմակերպեց երէկ ի յիշատակ Կոմս Պալֆուրի նախագահութեամբ, Տօքթ. Վայզմանի, Պատգամաւորներ կարդացուեցան Պ. Լոյտ Ճորճի, Սըր Հէրբերտի Սեմուէլի, Փրոֆ. Այնշթայնի, Լորտ Իրտինկէնի Լոյտ Մէլշէթի կողմէ, պել ճախօսկեռնով յայտնելով իրենց հիացումը հանգուցեալ պետական անձնաւորութեան նկարագրին և անոր ծառայութեանց համար, զորս ան մատուցած էր հրէական Ազգ։ Տան հաստատման համար։

Պ. Էմիրի յայտարարեց թէ հաւատարապէս կը հաւատայ որ կոմս Պալֆուրի խոստումը պիտի յարգուի։ Ճառեր խօսեցան բարոնուհի Սպեյտին, գերկոմս Սէսիլի և Տիկ. Մնօուրտընի կողմէ։ Այս վերջինը յայտարարեց թէ անգլ. կառավարութիւնը պիտի չշեղի Պաղեստինի մէջ հրէական Տան վերաբերեալ իր քաղաքականութենէն։

ԽՈՌՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՒ ԳԻԼԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Պօմպէյ.— կարգ մը նշաններ ցոյց կուտան թէ տաղնապալի շրջանը կը մօտենայ։ արագօրէն անկախութեան շարժումին մերձեցումով, որ երկուշաբթի պիտի սկսի։

Որոշ կը նկատուի թէ կառավարութիւնը լիսա միջոցներ ձեռք պիտի առնէ, որպէսզի անհնարանդութեան պաքարը անկարգութիւններ առաջ չբերէ։

ԱԼՄԱՁԵԱՆ ԱԶԱՏ ՊԻՏԻ ՁԳՈՒԻ

Բարիզ.— Ի Նպաստ հայ Այմաղեանի տրուած նոր տեղեկագրերու հետեւանքով, դատարանը ամբաստանութիւնը չեղեալ պիտի համարէ։

ԿՐԱՆՏԻ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ԵՐԿԴԻՒՐԻ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

Լոնտոն.— Ժողով մը եղաւ Պ.Պ. Մաքտոնալտ, Հէնտերսըն և Կրանտի միջև, Ներկայ եղան նաև նաւային խորհրդաժողովի նպատակ է գինամթափութիւնն ու զինաթափութեանց կեղծումը։ Ենիկա պնդեց իտալական անխախտ տեսակէտին՝ վասն զի, որ չունի բաւական գերակայութիւններ, որոնք հակառակ են միանգամայն Ուաշինկթընի ժողովին մէջ ճանչցուած իտալական իրաւունքներուն ինչպէս նաև իտալական ծովային պաշտպանութեան պահանջներուն։

Եզրակացնելով Պ. Կրանտի վճռ, ապէս մերժեց ոչ է զիջում ընելու մի սեւական բանաձեւի մը վրայ հիմնուած։

ՊԱՊԻԿԱՆ ՕՃԱՌԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՐԻԻ ՆԱՀՐ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ԿԱՄՈՒՐՋԻՆ ԿԻՑ

Այս Հայկական Գործարանը կը պատրաստէ տեղական և Մարսիլիայի տաք ջուրի և պաղ ջուրի օճառներ՝ գիտական ամենարդիական սիստէմով և բացարձակապէս անխարդախ։

ՊԱՊԻԿԵԱՆ ՕՃԱՌԻՆ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԵՆ.—

1.— ԼԱՒ ՄԱՔՐԵԼ.
2.— ԼԱՒ ՓՐՓՐԻԼ.
3.— ԼԱՒ ՓՐՓՐԻԼ ԵՒ ՔԻԶ ՍՊԱՌԻԼ.
4.— ՈՒԾ ՀԻՆՑՆԵԼ ԼԱԹԵՐԸ.
5.— ՁԵՌՔԵՐԸ ՄԻՇՏ ԿԱԿՈՒՈՂ ՊԱՀԵԼ.
6.— ՀԱՃԵԼԻ ԲՈՒՐՄՈՒՆՔ ՄԸ ՏԱԼ.

Գործարանատէրը իր ապրանքները ընդհանրացնելու նպատակով, առժամապէս կը ծախէ հետեւեալ անմրցակի գիներով.

Մարսիլիոյ օճառ (72 o/o)	120 *կրամնոց կտորները*	3	Ս. Դ.
» »	240 » »	6	» »
Տեղական օճառ օխան	30 Ս. Դ.		

Կը ծախուին ՊԱՊԻԿԵԱՆ ԳՈՐԾԱՏԱՆ և բոլոր հայ նպարավաճառներու մօտ.

Այս օճառներուն ժամանութիւնն ու որակը հասկնալու համար իրաքանչիւր հայ բնտանիք միայն անգամ մը թող փորձէ։

ՊԱՐՄԿԱԿԱՆ ԳՈՐԳԵՐՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ապտիլ Նուր Հէպօ եւ Խորէն Թրիէն

ՐԻԻ ՍԼԷՆՊԻ ՍՈՒՍՍԱՅԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՎԱՐԻ ԱՆԿԻՒՆԻ ԴԻՄԱՑ

10 Տարուան փորձառութեան շնորհիւ կրցած ենք Պարս կաստանէն մէկիկ մէկիկ հատաբել ամենաբոյր եւ յարկի զարգերը աւելեալ եւ Ամերիկեան հատակներով

ԳԻՆԵՐԸ ԱՆՄՐՑԵԼԻՕՆ ԵՆ ԱԺԱՆ

ԱՅՑԵԼՈՂԸ, ԱՆՊԱՅՄԱՆ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ

Ուրեմն անգամ մը այցելեցէք եւ տեղեկացէք մեր պայմաններէ։ Այն յանախորդը որ մեր ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ գնած զարգը չի սիրէ եւ ուզէ վերադարձնել, մինչեւ մէկ ամիս, հարիւրին 10ը գեղջով եւ կը գնդուցիմ։ իսկ մինչեւ 3 ամիս մեր ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ գնուած զարգ մը կը փոխեմ ուրիշ զարգի մի հետ։

ՊԷՅՐՈՒԹ-ՆԻՒ ԵՕՐՔ 18 ՕՐՈՒԱՆ ՄԷՋ

ՊԱՅՐՆ ԼԱՅՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑԻՆ

ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ԵՒ ԱՐԱԳ ԵՐԹԵՒԵԿ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԵՒ ՆԻՒ ԵՕՐՔԻ ՄԻՋԵՒ

Անդրատլանտեան մէջ *ՊԱՅՐՆԸ*, որ ունի *22 000* թոն տարողութիւն, պիտի հասնի մեր նաւահանգիստը *30 Ապրիլ* եւ պիտի մեկնի նոյն օրը համր 16ին, ուղղակի Բիրէ եւ Նիւ Եորք ընդունելով նաւբեղներ ամէն կարգի համար։

Այս նաւը նաւբեղներ կ՚ընդունի նաեւ *Մարսիլիոյ* համար տարողութեամբ գիներով, ինչպէս նաեւ նաւբեղներ *Մանթէվիտէօի Պուէնոս Այրէսի* զուգադիպութեամբ Հարաւային Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար— Բէռամպուքոյը, Պանսաթի, Բրոսէ Նաւէյրոր, Սանթոսի, Մոնթէվիդէոյ եւ Պուէնոս Այրէսի համար։

Նաւբեղներ կ՚ընդունիք նաեւ Նիւ Եորքի, Գուպայի, Մեքսիկոյի, Վենեզուէլայի, Հայիթիի, Կուբէմալայի եւ կեդրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Ճամբորդներ կ՚ընդունիք նաեւ Նիւ Եորքի, Գուպայի, Մեքսիկոյի, Վենեզուէլայի, Հայիթիի, Կուբէմալայի եւ կեդրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Լաւագոյն միջոցը ապահովելու հանգիստ հասնելու համար, Ապահովեցէք Ձեր տեղերը դիմելով Սիրիոյ եւ արեւելքի բնդհանուր գործակալ։

ՃՕՐՃ ՏԷՏԷՕՂԼՈՒԻ
Պէյրութ Ֆոչ փողոց

Հեռագրական հասցէ
COLUMBUS Beyrouth

Փոստարկղ թիւ 806
Թէլէֆոն — 8-45

THE ROYAL MAIL LINE

ՕՐԵԼԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ

Իսթրն Մէսիթէրրանիրն Էքսբրէս Լայն

Կանոնաւոր երթեւեկ՝ Պէյրութ—Բիրէ—Մարսէյլ. Անգլիական նորահաստատ ընկերութեան «*Իսթրրն*» *Մէսիթէրրանիէն Էքսբրէս Լայնի* ուղղ. եւ մանուր նաւերով.—

Պէյրութէն Մարսէյլ 6 օրէն Ս. Բ. Գ. կարգի ամենահանգստաւէտ գապիններով օժտուած ըլլալով, այս նաւերով ճամբորդող բոլոր ճամբորդներու հասցիսը ապահովուած է։

Այս նաւերով բնչպէս Մարսէյլի, նոյնպէս Մարսէյլի վերադարձով Շէրպուրկն անցնող ափարահանոյակ *Ռոյալ Մէյլ Լայնի* օսկայ եւ հանգստաւէտ նաւերուն ճամբորդ եր կ՚ընդունիք, Հարաւային Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար— Բէռամպուքոյը, Պանսաթի, Բրոսէ Նաւէյրոր, Սանթոսի, Մոնթէվիդէոյ եւ Պուէնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներ կ՚ընդունիք նաեւ Նիւ Եորքի, Գուպայի, Մեքսիկոյի, Վենեզուէլայի, Հայիթիի, Կուբէմալայի եւ կեդրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Բէյրութի մէջ, մեր հայկական բաժնի գործակալն է Պրն. Գրիգոր Նուրխանեան որուն դրասենեակին մէջ տեղի կ՚ունենան ամէն առաւօտ ժամը 6 — 8ը ապրի դարմանումներ, գրասենեակի բժիշկին՝ Տօքթ. Միք. Էշիշեանի կողմէ։

Աւելի տեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար հոնեցէք դիմել՝

Ամբնիս Ֆոչ.
Պէյրութ
Փոստարկղ 895
Թէլէֆոն 9.96

Ռոյալ Մէյլ Լայնի և Իսթրրն Մէսիթէրրանի Էքսբրէս լայնի Սիւրիոյ և Լիբանանի Ընդհանուր ներկայացուցիչին
Ս. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

ՏՕՔԹ. Ե. ՃԻՏՃԵԱՆ

Ներքին բժիշկ Ամերիկեան հիւանդանոցներու վիրաբուժական բաժնի

Դասաւանդ Ամերիկեան հանգստարանի վիրաբուժական դասընթացքի։

Հիւանդ կ՚ընդունի ամէն օր կէսօրէ վերջ, իր Մրեէք էլ Հիւսնի դարմանատան մէջ, թ. 82

կիրակի օրեր, առանց խտրութեան ամէն ազգի ադքատներուն հանդիսանալ։

ՏՕՔԹ. Ա. ՊԷՋՃԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ—ՎԻՐԱԲՈՅԺ

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ

Նախկին բժիշկ Պոլսոյ Ամեր. հիւանդանոցի և Պոլսոյ Կարմիր Խաչի

Հասցէ.— ձաղ Պլաք, Ֆրանսական Զինուորական հիւանդանոցի ետեւ դիմաց, թիւ 47

Ընդունելութեան ժամերը՝
7—9 Կ. Ա. 2—6 Կ. Ե.

ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐ ՎԿԱՅՈՒՄԱԾ ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԵՂԻԱ ԻՇԽԱՆԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ — ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ

Գաղ — Խարիս

Անգլիական եւ Ֆրանսական ամենարնտիր կերպասներու պատրաստութեամբ եւ ամենավերջին մօտայի համաձայն կոստարարարուած

ԳՐԱՍԵՐ

Հաճոյանալու համար անգամ մը փորձեցէք եւ անհատական գոհ պիտի մնամ

ՆՈՐ ԿՈՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆ

ՍԱՒԻՉ ՃԷՄԻԼ

Պանդոկ Բօհայի հեռի դրան դիմաց թիւ 56

ԽԱՉԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կը պատրաստէ ամէն սեռի եւ տեսակի ամենավերջին նորաձեւութեան համաձայն կօշիկներ։ Պատրաստ ունիմ Ամերիկեան եւ Եւրոպական լաւագոյն կաշիներու տեսակներ։

Գիները չափաւոր եւ գործը մաքուր։

Անգամ մը միայն փորձեցէք, ապահովելու համար Ձեր բնտանիքի սեփական կօշիկարը։

Դեղարան Խաղաղութեան

Pharmacie de la Paix

Avenue Weygand

ՅՈՎՍԷՓ ԱԼԷՔՍՕՅԵԱՆ

Մեր նպատակն է մաքրութիւն, արագութիւն եւ խղճմտութիւն. հոն կը գտնէք պատրաստի ամէն կարգի դեղեր, ֆլորկրեմներ, փարֆիւմերիի եւ ակնոցի հոյակ մաքեր։ Զափաւոր գին։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ԵՐԱՄԵԱՆ իր ափխատանոցը հին Մաարաթէն փոխադրած է Բ. Գամբէտրութեան դիմաց, թրամվայի գծին վրայ, թիւ 78 տան երկրորդ յարկը։

Եւրոպական եւ հայկական ձեռագործ կատարելագործուած ափխատաք, որ գոհացում կուտայ ամենանուրբ հատակներու։

Ամենավերջին նորաձեւութիւն,
Մաքուր կար,
Խղճամիտ գիներ,
Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱԶԴԱԿ Ի